

Ympäristöministeriö

Viite Dnro YM31/04/2014

Lausunto työryhmän ehdotuksesta valtion toimitilastrategiaksi 2020

Lausuntopyynnössä pyydetään erityisesti arvioimaan osan II ehdotuksia.

Työympäristöt ja työnteon tavat muuttuvat ja tekniikka mahdollistaa uudenlaisen ajasta ja paikasta riippumattoman työn tekemisen. Joustavien työaikojen monipuolinen käyttö vähentää myös toimitilojen käyttöasteita.

Lausuntopyynnössä toimitilojen tarvetta hahmotetaan neljästä näkökulmasta, jotka on jaettu 13 tavoitteeseen:

- toimitilat tukevat työntekemistä (3 tavoitetta)
- toimitilat tukevat toiminnan tavoitteiden saavuttamista (4 tavoitetta)
- toimitilat tukevat valtion kokonaisuutta (4 tavoitetta)
- toimitilat tukevat yhteiskuntavastuullisuutta (2 tavoitetta)

Toimintamenoista työvoimakustannukset ovat suurin erä, ARAssa ne ovat noin 75 prosenttia toimintamäärärahoista. Toiseksi suurin kokonaisuus on vuokramenot, jotka ovat noin 10 prosenttia. ARA on asiantuntijaorganisaatio ja viraston yhteiskunnalliset ja toiminnan tuloksellisuustavoitteet saavutetaan osaavan ja motivoituneen henkilöstön toiminnalla. Motivoitumisessa toimitilojen toimivuudella, terveellisyydellä ja turvallisuudella sekä yhteistyön mahdollistavalla toimintatavalla on suuri merkitys. Työoloja mitataan vuosittain VM Baro -mittarin avulla (ARA 3,79/valtio 3,61).

Toimitilastrategian avulla voidaan tukea myös uusien työtapojen käyttöönottoa. Toisaalta vuokrasopimukset ovat pitkiä ja kovin joustavasti ei voida siirtyä uudenlaiseen toimintatapaan. Muutokset tulisi voida tehdä harkitusti ja perustellusti. Kustannustehokkuutta on hyvä ja tärkeä tavoitella, mutta samalla on mahdollistettava työrauha, jota työtilat tukevat ja ovat työnluonteelle mahdollisimman sopivat.

ARAssa on hyviä kokemuksia etätönteon tekemisestä (1 päivä/viikko). Etäpäivien käyttö tarkoittaa sitä, että viraston toimitilojen käyttöaste jää matalaksi. Asiantuntijaorganisaatioissa siirtyminen tiimimäiseen työtapaan ja monitilatoimistoon vaatii uuden toimintamallin ja tavan omaksumista. Monitilatoimistoista on kuitenkin saatu jo hyviä kokemuksia.

Muutoksiin suhtautuminen voi olla myös virastoissa toimivan henkilöstön keski-ikästä riippuvainen asia. Toimintaympäristön muutoksissa (s. 23) huomioidaan työvoiman ikääntyminen. Vuonna 2020 työtekijät halunnevat toimia joustavissa työympäristöissä ja tähän toimitilastrategia on luomassa vastauksia.

Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus pitää tärkeänä, että henkilöstö voi tehdä töitä turvallisessa ja terveellisessä työympäristössä. Se voi tapahtua virastossa, naapurivirastossa, ministeriössä, virtuaalisessa ympäristössä tai tarpeen mukaan kiinteässä toimistotyössä. Asiantuntijatyö ja muuttuvat osaamistarpeet luovat perustan hyvälle työympäristölle.

Teija Golnick
Hallintojohtaja